

Informator o szczególnych uprawnieniach do świadczeń opieki zdrowotnej

Do Lubelskiego OW NFZ wpływają sygnały o nieszanowaniu szczególnych uprawnień pacjentów do korzystania ze świadczeń zdrowotnych. Dlatego przypominamy o zasadach udzielania świadczeń osobom uprawnionym.

Zgodnie z art. 47 c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w części dot. szczególnych uprawnień niektórych osób do świadczeń poza kolejnością obowiązują następujące zasady:

Głównie świadczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej i świadczenia szpitalne powinny udzielane być w dniu zgłoszenia.

W przypadku, gdy udzielenie świadczenia nie jest możliwe w dniu zgłoszenia, świadczeniodawca wyznacza inny termin poza kolejnością przyjęć wynikającą z prowadzonej przez niego listy oczekujących.

Świadczenie z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej nie może być udzielone w terminie późniejszym niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia (dotyczy to wizyt pierwszorazowych). W przypadku objęcia już pacjenta leczeniem, o terminie kolejnej wizyty decyduje lekarz prowadzący.

Prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej (na podstawie art. 24 i 47c) oraz **z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach** mają (art. 47 c) mają:

- kobiety w ciąży,
- świadczeniobiorcy do 18 roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, posiadający zaświadczenie wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii lub pediatrii,
- osoby posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności
- dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
- Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi,
- Zasłużeni Dawcy Przeszczepu,
- inwalidzi wojenni i wojskowi,
- żołnierze zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudniani w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,

- cywilne niewidome ofiary działań wojennych,
- kombatanci,
- działacze opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych,

- osoby deportowane do pracy przymusowej lub osadzone w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR,
- uprawnieni żołnierze lub pracownicy, których ustalony procentowy uszczerbek na zdrowiu wynosi co najmniej 30% ,
- weterani poszkodowani, których ustalony procentowy uszczerbek na zdrowiu wynosi co najmniej 30 %,
- dawcy krwi, którzy oddali co najmniej 3 donacje krwi lub jej składników, w tym osocza po chorobie COVID-19.

Prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej (na podstawie art. 24) mają:

- uprawnieni żołnierze lub pracownicy, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
- weterani poszkodowani, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa.

Prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń ambulatoryjnej opieki zdrowotnej mają:

- Dawcy Przeszczepu (na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów),

W miejscach rejestracji pacjentów do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, oraz w aptekach, odpowiednio świadczeniodawca albo kierownik apteki uwidacznia pisemną informację o uprawnieniach.

Skierowanie do ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych nie jest wymagane (na podstawie art. 57 ust. 2 pkt 10, 10a, 12, 13, 14) dla:

- inwalidów wojennych i wojskowych,
- osób represjonowanych,
- kombatantów,
- żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudniani w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,
- działacze opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych,
- osób deportowanych do pracy przymusowej lub osadzone w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR,
- cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych,
- uprawnionego żołnierza lub pracownika, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa oraz uprawnionego żołnierza lub pracownika, którego ustalony procentowy uszczerbek na zdrowiu wynosi co najmniej 30%,
- weterana poszkodowanego, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa, oraz dla weterana poszkodowanego, których ustalony procentowy uszczerbek na zdrowiu wynosi co najmniej 30 %,
- świadczeniobiorców do 18 roku życia, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w

prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, posiadający zaświadczenie wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii lub pediatrii,

- osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osoby posiadające szczególne uprawnienia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej poza kolejnością są zobowiązane do przedstawienia dokumentu potwierdzającego uprawnienia.

Dokumenty potwierdzające szczególne uprawnienia

Osoby posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności:

➤ **Orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności** wydane przez:

- a) powiatowe/miejskie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności;
- b) wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności.

➤ **Za równorzędne z ww. orzeczeniami uznaje się:**

- a) **orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidów** wydane przed 1 stycznia 1998 r. przez Komisje Lekarskie ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia;
- b) **orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji** wydane przez lekarza orzecznika ZUS;
- c) **orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji** wydane przez lekarza orzecznika ZUS;
- d) **orzeczenie o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym**, pod warunkiem uzyskania przez daną osobę prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, wydane przez KRUS przed 1 stycznia 1998 r.;
- e) **orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa** wydane przez komisje lekarskie podległe MON lub MSWiA, przed 1 stycznia 1998 r., na podstawie odrębnych przepisów dotyczących niezdolności do służby.

➤ **Legitymacje**

Legitymacje wydane w różnym czasie, nie zawsze zawierają określenie będące podstawą do korzystania z omawianego uprawnienia, lub też będą zawierały, ale nie będzie możliwe ich odczytanie z uwagi na zakodowanie pod postacią QR kodu.

Ważne jest, że stopień niepełnosprawności wpisuje się w legitymacji wyłącznie na wniosek osoby niepełnosprawnej. Do 31 sierpnia 2017 r. stopień niepełnosprawności wpisywany był z urzędu.

Jeżeli osoby chcące korzystać z uprawnienia przysługującego osobom uznanym za niepełnosprawne o znacznym stopniu niepełnosprawności, będą okazywać legitymację osoby

niepełnosprawnej, nie pozwalającą jednoznacznie stwierdzić, że dotyczy znacznego stopnia niepełnosprawności, należy prosić o okazanie dokumentu źródłowego tj. orzeczenia.

Zasłużeni Honorowi Dawcy Krwi:

- **Legitymacja Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi** wydana przez Zarząd Okręgowy PCK.

Zasłużeni Dawcy Przeszczepu:

- **Legitymacja Dawcy Przeszczepu** wydana przez podmiot wykonujący działalność leczniczą, który pobrał szpik lub inne regenerujące się komórki lub tkanki.

Inwalidzi wojenni i wojskowi:

- **Książka inwalidy wojennego-wojskowego** zgodna z wpisem i wydawana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, symbol Rw-51, wydana po 26 lipca 2004 r.

Kombatanci:

- **Zaświadczenie o uprawnieniach kombatanckich** wydane przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Osoby represjonowane:

- **Legitymacja osoby represjonowanej** wydana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych po 23 kwietnia 2003 r., symbol Rw-52.

Działacze opozycji antykomunistycznej, osoby represjonowane z powodów politycznych:

- **legitymacja** zgodna z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w *sprawie odznaki honorowej i legitymacji dla działaczy opozycji antykomunistycznej lub osób represjonowanych z powodów politycznych* (Dz. U. poz. 1602), wydana na wniosek osoby zainteresowanej przez Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Uprawnienia obowiązują od 31 sierpnia 2017 r.

Osoby deportowane do pracy przymusowej lub osadzone w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR:

- **Legitymacja wydana przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych**, zgodna z wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2018 r. w sprawie wzoru legitymacji osoby deportowanej do pracy przymusowej lub osadzonej w obozie pracy przez III Rzeszę lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich

Uprawnienia obowiązują od 30 października 2018 r.

Cywilne niewidome ofiary działań wojennych:

- **Legitymacja cywilnej niewidomej ofiary działań wojennych** wydana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Żołnierze zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudniani w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych:

- **zaświadczenie o uprawnieniach** żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach

rud uranu i batalionach budowlanych wydane przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Dawcy krwi, którzy oddali co najmniej 3 donacje krwi lub jej składników, w tym osocza po chorobie COVID-19:

- **Zaświadczenie** potwierdzające co najmniej 3 donacje, wydane przez regionalne centrum krwiodawstwa, Wojskowe Centrum lub Centrum MSWiA.

Uprawnieni żołnierze lub pracownicy, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa:

- **Legitymacja osoby poszkodowanej** - wzór określa Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 marca 2012 r. w *sprawie dokumentu potwierdzającego uprawnienia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej przysługujących uprawnionemu żołnierzowi lub pracownikowi i weteranowi poszkodowanemu* (Dz. U. poz. 345 z późn. zm.).

Weterani poszkodowani, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,

- **Dokument potwierdzający uprawnienia** do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej przysługujący uprawnionemu żołnierzowi lub pracownikowi i weteranowi poszkodowanemu - wydany przez komórkę właściwą ds. weteranów odpowiednio MON.
- **Legitymacja weterana poszkodowanego** - żołnierza.
- **Dokument potwierdzający uprawnienia przysługujące weteranom poszkodowanym - funkcjonariuszom ABW** - wydany przez komórkę właściwą ds. weteranów odpowiednio ABW.
- **Legitymacja weterana poszkodowanego - funkcjonariusza ABW.**
- **Dokument potwierdzający uprawnienia przysługujące weteranom poszkodowanym - funkcjonariuszom** - wydany przez komórkę właściwą ds. weteranów odpowiednio MSW.
- **Legitymacja weterana poszkodowanego - funkcjonariusza.**

Z-ca Dyrektora
ds. Służb Mundurowych – Kierownik Wydziału
Paweł Piróg

Lublin, 20 sierpnia 2021 roku